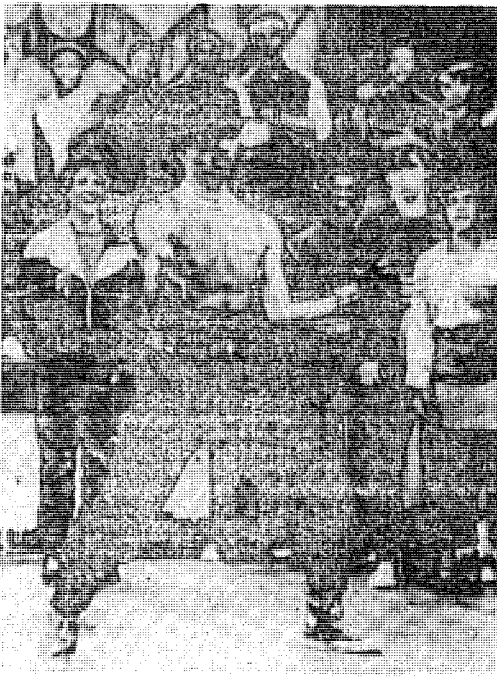

22/8/84

Μία σκηνή από το φιλμ «Μηρήκτανς» με τους χορευτές του δρόμου.

Εβδομη τέχνη Καινούρια μουζικαλ στον κινηματογράφο μέ χορούς του δρόμου

**Ο Ρότζερ Μουρ σε ρόλο
που δεν θυμίζει «007»**

Μιά φορά κι έναν καιρό, τα φιλμ έδειχναν κάποιους κύριους με πιστόλια, ιππότες να διασταυρώνουν τα ξίφη ή κόου-μπους να ρίχνουν το λάσο ή να παίζουν γροθιές. Τώρα υπάρχει ένας άλλος τρόπος για να μονομαχεί κανείς στους δρόμους, ο χορός. Βέβαια, δεν πρόκειται για την κλασική μορφή του χορού, αλλά για μία σειρά από θηματούς και άθλητικό σφρίγος, όπως εμφανίζεται σε δύο ταινίες, τη «Μηρήκτανς» και τη «Μητήλρητ», που καλύτερα θα ήταν να μην μεταφραστούν, όπως έγινε άλλωστε και με το φιλμ «Φάδοντανς».

Στο «Μηρήκτανς», τα βασικά πρόσωπα είναι τρία, αλλά πίσω από αυτά υπάρχουν χορευτικά συγκροτήματα, ιδιαίτερα οι «Λόκερ», με το Σάμα-Ντού-Κιόκον, που με θήματα χορού, με κινήσεις έντονες, με μία μουσική που κυριαρχεί, προσπαθούν να νικήσουν και να επιβληθούν σε άλλες χορευτικές ομάδες. Η μέθοδος αυτή χορού των δρόμων, άρχισε στο Λος Άντζελες, στις αρχές της δεκαετίας του 1970 και, όπως λέει ο Κιόκον, πολλοί θεωρούσαν τότε τους χορευτές σαν κλόουνς που γελούσε κανείς με τα καϊματά τους. Τώρα όλοι αντιμετωπίζουν σοβαρά την έκφανση αυτή του χορού που δημιουργεί μία υγιή αμερικανική κουλτούρα.

Η κυριαρχία του Χόλλυγουντ εξακολουθεί Τό ευρωπαϊκό σινεμά σε τροχιά επικίνδυνη

Τα στατιστικά στοιχεία για την Ελλάδα ἀποκαλύπτουν μιὰ θλιβερή κατάσταση

Ο κινηματογράφος ο ευρωπαϊκός χάνει έδαφος. Κι αυτό λέγεται από δύο άποψεις: πρώτα γιατί η τηλεόραση του αφαιρεί θεατές και δεύτερο γιατί ο αμερικανικός κινηματογράφος εξακολουθεί να είναι παντοδύναμος, τώρα περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Ας σημειωθεί ότι την κρίση αυτή οι εισηγμένες την είχαν προβλέψει πριν από 25 χρόνια. Ισως το μόνο που δεν προβλέφθηκε ήταν μία στροφή στις προτιμήσεις του κοινού που φαίνεται τώρα να μην εκτιμά, όσο άλλοτε, τις ευρωπαϊκές ταινίες και να συναρπάζεται από τις αμερικανικές.

Η εικόνα της κρίσης που έχει δημιουργηθεί δίνεται από στατιστικά άρθρων όργανων της ΕΟΚ, στατιστικές που δεν είναι καθόλου ευχάριστες για την παραγωγή ταινιών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Νά μερικά άπακα-λυτικά στοιχεία:

Στην ευρωπαϊκή αγορά οι αμερικανικές ταινίες έχουν ένα εξαιρετικό μεγάλο μερίδιο. Στην Βρετανία φτάνει το 92%, στην Ολλανδία το 80% και στην Ελλάδα το 70%. Ακολουθούν η Δανία με 60%, η Γερμανία με 50%, το Βέλγιο με 45% και τέλος η Γαλλία και η Ιταλία με 30%, η κοσμηιά. Πιά άποκαλυπτική είναι η διαπίστωση ότι στις τέσσερις μεγάλες κινηματογραφικές αγορές (Ιταλική, γαλλική, βρετανική και γερμανική) η αμερικανική παραγωγή καλύπτει το 47% της αγοράς τους. Το 51 το μοιράζονται οι «μεγάλοι» του ευρωπαϊκού κινηματογράφου (Ιταλία 24, Γαλλία 16, Βρετανία 8 και Γερμανία 3) και για τις υπόλοιπες κράτη-μέλη μένουν τα 2%.

Χονδρικά, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το μισό περίπου της ευρωπαϊκής αγοράς κατέχεται από μία χώρα: τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η κοινοτική αγορά αποτελεί την καλύτερη εξαγωγική αγορά των αμερικανικών ταινιών. Δίχως άλλο, η ανάπτυξη της τηλεόρασης είχε ως συνέπεια την μείωση των εισιτηρίων στις κινηματογραφικές αίθουσες, από 57-91% στις διάφορες χώρες της ΕΟΚ, κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών, αλλά η ευρωπαϊκή παραγωγή είναι εκείνη που πλήρωσε το θαύρητο τίμημα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι ταινίες που σημείωσαν στην Ελλάδα ρεκόρ, ξεπερνώντας τα 700.000 εισιτήρια,

κίνηση θεατών έχει σαν αποτέλεσμα να κλείνουν συνεχώς κινηματογράφοι, ιδίως ουνοικιακοί και της επαρχίας.

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΜΗΚΟΥΣ ΣΒΗΝΟΥΝ

Μιά άλλη συνέπεια της κρίσης του κινηματογράφου στην Ευρώπη είναι

μικρού μήκους κι αυτό γιατί τα έσοδα μάς τέτοιαι ταινίες είναι δημη-νια. Συγκεκριμένα ένα σόρτς που θα προσληθεί από την τηλεόραση δεν θα εισπράξει περισσότερο από το 3% της δαπάνης του.

Αν επιχειρηθεί να πουληθούν όκρίωτερα οι ταινίες, για να θελω-θούν το έσοδα, τότε είναι οίγουρο ότι θα μειωθούν οι αγορές. Επομέ-

οι ελληνικές, δηλαδή 40-45, ύστερα έρχονται οι άγγλικές και οι γερμανικές που είναι κάτω από 20, και όλες οι άλλες, από κάθε χώρα, φθάνουν περίπου τις 40.

Από άποψης εισιτηρίων οι ελληνικές ταινίες καλύπτουν το 33,2%, οι αμερικανικές το 35% περίπου και όλες οι άλλες λιγότερο από 10% η καθεμιά.

Ενα ακόμη χαρακτηριστικό στατιστικά στοιχεία που πρέπει να αναφερθεί είναι ότι η Ελλάδα των 9,5 εκατομμυρίων κατοίκων έχει κάτω 1.500 κινηματογραφικές αίθουσες, ενώ η Βρετανία μόλις φθάνει τις 1.607 με τα 56 εκατομμύρια της. Συγκριόμενη με τις χώρες της ΕΟΚ του ίδιου πληθυσμού (Βέλγιο, Ολλανδία, Ιρλανδία), η Ελλάδα έχει τριπλάσιο αριθμό κινηματογραφικών αίθουσων. Αυτό κάτι πρέπει να υποδηλώνει και πιθανώς να δείχνει τις αιτίες της κρίσης ή άλλη μία αίτια.

Τώρα, γιατί κυριαρχούν τόσο οι αμερικανικές ταινίες; Κατ' αρχήν δεν μπορεί να άρνθθεί κανείς την καλή τους ποιότητα, αλλά από την άλλη μεριά δεν μπορεί να πει κανείς ότι μόνον το αμερικανικό φιλμ αξίζουν. Εκείνο που είναι σημαντικό από των αμερικανικών εταιριών παραγωγής ταινιών είναι ότι έχουν καλή όργανωση διαθεσώας και διαφημώσεως και ότι καταφέρνουν να ελέγχουν έναν μεγάλο αριθμό αίθουσών σ' όλη την Ευρώπη. Το δικτύο τους ελέγχει όλες τις καλές αίθουσες σ' όλες τις μεγάλες πόλεις της Ευρώπης, με αποτέλεσμα όχι μόνο να εξασφαλίζουν την προβολή των καλών ταινιών τους, αλλά και να μπορούν να «περνούν» και τις πιο μέτριες ταινίες, θέτοντας σαν όρο την προβολή τους για να δοθούν και οι πολύ έμπορικές ταινίες τους. Μ' αυτόν τον τρόπο, όμως, κλείνονται οι αίθουσες - οι καλύτερες - για όρεκτο διάστημα, και έτσι δεν μένει χρόνος για τις ευρωπαϊκές ή ακόμη και τις ντόπιες.

Το πρόβλημα για την ευρωπαϊκή κινηματογραφική παραγωγή είναι μεγάλο, έχει φτάσει τα όρια του χαρακτηρισμού «μετωπί ζωής και θανάτου» και αν δεν άφθουν μέτρο και δεν άνησθθεί κάποια έλληνική ή άποδοτική πολιτική, το μέλλον είναι

Ενας καινούργιος Καρλν, πάντα αμερικανικής παραγωγής, άναμένεται να είναι από τις χερμεριές έμπορικές έπιτυχίες

ότι μειώνεται συνεχώς ο αριθμός των ταινιών μικρού μήκους, που γυρίζονται. Κι αυτό γίνεται γιατί, με την οικονομική κρίση των αίθουσών, δεν υπάρχουν περιθώρια αγοράς και προβολής των σόρτς, όπως γινόταν άλλοτε. Σημειώνεται ότι στην Γερμανία ο αριθμός ταινιών μικρού μήκους, γερμανικών και ξένων, που προβάλλονται έχει μειωθεί στο τελευταία δέκα χρόνια κατά 80% και το ίδιο συμβαίνει και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η τηλεόραση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εναλλακτική λύση για τις μικροταινίες, γιατί οι τηλεοπτικές αγορές είναι πολύ μικρές και οι τηλεοπτικές εταιρίες έχουν ήδη αγοράσει τα δικαιώματα για τις ταινίες που θα μεταδοθούν.

Σχολιάζοντας

Ενώ χάνονται τα στοιχεία

Η Θεσσαλονίκη έχει ελεύθερη ζωή έδδομήντα και περισσότερων χρόνων. Καί η πολιτιστική της ζωή, έστω σε μία μορφή στοιχειώδη, αλλά ιδιόζουσα, είναι μεγαλύτερης ηλικίας. Ακόμη θα πρέπει να ειωθεί ότι συμπληρώθηκαν πάνω από τριάντα χρόνια που η καλλιτεχνική και πνευματική ζωή του τόπου έχει πάρει μία άνοδική πορεία και έχει σημειώσει έπιτεύγματα. Ωστόσο δεν μπόρεσε ως τώρα να γίνει δυνατό να γραφεί μιá ολοκληρωμένη μελέτη για τόν τομέα αυτό της ζωής της Θεσσαλονίκης. Κατά καιρούς έχουν γραφτεί έπί μέρους άρθρα και μελέτες, αλλά δεν δίνεται η ολοκληρωμένη εικόνα που χρειάζεται. Τώρα, όπως μαθαίνουμε, η «Τέχνη» έτοιμάζει ένον τόμο για να καταγραφεί συστηματικά η δραστηριότητα της στα 30 χρόνια της ζωής της. Καί, έθβαια, όσο περνούν τα χρόνια χάνονται τα στοιχεία, που ποτέ άλλωστε δεν ήταν πλήρη, χάνονται και οι ζωτανές πηγές που θα δούσαν άνεκτιμητές πληροφορίες. Δεν θά μπορούσε κάποιο ίδρυμο (ό δέμος, ή Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών κλπ.) να χρηματοδοτήσει και να έπιμεληθούν μιá τέτοια έκδοση; Θά έδξετε πολύ περισσότερο από άλλες εκδόσεις ή εκδηλώσεις που άπορροφούν σημαντικά ποσά.

Τά περιοδικά σθήνου

Τά χουμε ξαναγράψει: τά λογοτεχνικά περιοδικά της Θεσσαλονίκης σθήνουν ή φωτίζονται. Ενώ στην Αθήνα ο αριθμός τους μένει άμειωτος και ίσως αύξάνεται, στη Θεσσαλονίκη συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Κάποτε η πόλη αυτή είχε δώσει λαμπρές περιοδικές λογοτεχνικές εκδόσεις. Τώρα; Τό αθήσιμο τό «Διαγώνισμο» μεγαλώνει τό κενό. Θά μπορούσε ν' άναρωτηθεί κανείς για τό λόγο αύτής της πτώσης. Ισως όφειλεται στο ότι η άπόσταση (ή πνευματική) της Θεσσαλονίκης από την Αθήνα έχει εξαφανισθεί και οι πνευματικοί άνθρωποι της Θεσσαλονίκης βρίσκουν στα άθηναϊκά έντυπα φιλόξενη στέγη. Ισως, όπως και νόναί όμως, η Θεσσαλονίκη έχει χάσει τό περιοδικό που θά έξέφραζε τη διητή της πνευματικής φυσιογνωμίας -άν τό είχε ποτέ.

Ενα κανάλι χωρίς νερό

Οί δήμοι και οι κοινότητες της περιοχής Θεσσαλονίκης ζητούν -και ποιά άδικολογημένα- να γίνει άνεξάρτητος σποθμός τηλεορώσεως στη συμπαρωτεύουσα. Έχουμε γράψει πάλι πολλές φορές πάνω σ' αυτό τό θέμα, έχουμε έπειρι έπιχειρήματα, έχουμε διαμαρτυρηθεί έντονα, από αύστη έδώ τις αελίδες. Ωστόσο, οι πάντες κωφεύουν. Ο παλιώχρος ύπόδραφέας και ξεροκέφαλος δεν θέλει να καταλάβει πόσο είναι άνάγκη να δημιουργηθεί στα όθροιο χώρο της Ελλάδας ένα τη-

